

HEGYALJA.

Zemplénmegyei ismeretterjesztő hetilap,
tekintettel Tokaj-Hegyalja érdekeire.

Megjelen: hetenkint egyszer, Kedden reggel. egy egész iven.	Szerkesztői és kiadói iroda, Ó-hidutca 680-ik szám, hová a kéziratok, pénzküldemények, és hirdetések utasítandók.	Felelős szerkesztő, és kiadótulajdos: Borúth Elemér.	Bérmentetlen levelek csak ismert kezeztől fogadtatnak el.	Előfizetési ár: Egészévre . . . 6 frt. Félévre . . . 3 frt. Negyedévre . . . 1 frt. 50 kr
--	---	--	--	---

A lapra előfizetheti LÖWY ADOLF könyvkereskedésében.

A „Hegyalja“ és a megye- kérdés.

Albert Pál úr a „Hegyalja“ 8-ik szá-
mában kifejtette azon okokat, melyek a vi-
déki lapok szükségessége mellett szólnak.

Cikkirő mellőzött azonban oly szem-
pontot, melyet lehetetlen előterbe nem tol-
ni, mert ez jelenleg hazánkban a kérdések
kérdése.

Lassanként a meg nem vitatható igaz-
ságok sorába vergődött, hogy a társada-
lom egészséges fejlődése az anyagi ugy,
mint a szellemi haladás terén csak az erők
decentralisatioja mellett érhető el.

Általános meggyőződés lett, hogy a
parlamentaris kormányrendszer, mely a
többség uralmát biztosítja, még nem vezet
a szabadsághoz. A szabadságot csak az
önkormányzat s a személyes jogok mag-
sabb mértéke biztosítja; szóval organicus
intézmények, melyek saját műszerveik ál-
tal, saját független cselekvésüket s fenn-
állításukat eszközlik, melyek által minden
polgár személyesen vehet részt a közügyek
intézésében s gyakorolhat megfelelő befo-
lyást a közjó előmozdítására.

A parlamentaris kormányrendszer
csak zárkövét képezi a szabadság nagy
épületének. A szabadság oly országban
soha fel nem virágozhatott hol, helyi intéz-
mények nem szereztek a polgárok nagy
tömegének részvétet, közgazgatás s igaz-
ságszolgáltatásban egyaránt. Franciaor-
szág gyakori forradalmi daczára, sohasem
juthatott szabadsághoz, mert a köztársa-
ság épen ugy centralisalt, mint az abszolút
monarchia s minden falu, melynek ut-,hid-
vagy bankra volt szüksége, mindig kényte-
len volt a központhoz folyamodni; mi meg-
számlálhatlan hivatalnok fizetését tette és
teszi szükségessé, kik a visszaélésekből ny-
ereséget húznak, s így a nép sohasem sza-
badulhat a nyomás alól.

Webster az amerikai nagy államböl-
csész találóan mondja, hogy semmi sem
oly veszélyes, mint a kormányzat egysze-
rűsítése. A legegyszerűbb kormányzás az
önkényuralom. A szabadság megőrzése
csak az államhatalom mennél nagyobb s
több irányú megosztása s minél számo-
sabb korlátozása által eszközölhető.

Magyarország állami létének minden
korszakában birt, a vármegyei szervezet-
ben megfelelő önkormányzati intézmé-
nyekkel s ezek századokon által a legna-
gyobb viharok között épen ugy megmen-
tették az alkományt, mint Angol-Ameriká-
ban a szász községi rendszer s Helvetiában
a kantonok szövetsége.

Mi tette még is, hogy nálunk jelenleg

általános a vármegyei iránti ellenszenv, s
a szabadelvűek is az oly vésszes centralis-
ticus nézetek felé hajlanak?

A sajnós körülmény oka csak abban
fekhetik, hogy a megyék nem felelnek meg
a kor demokratikus követelményeinek, s
így azon czél helyett, hogy a kormányzás
minden ágaiban a polgárok részvétét bizto-
sítsák, csak egyes osztályok uralmának
lettek védbástyaivá.

S míg a társadalom minden izét átha-
totta a democraticus áramlat, a megyék
keblébe vonult vissza az oligarchia, a csa-
ládi s rokonsági cliquek uralomra vágyó
törekvései a régi nemesség öröklött tudat-
lansága s restsége mellett.

Az önkormányzati intézmények csa-
ládi patrimoniummá váltak, s a törvény
szentsége csak liberális hajdu, ki a tömegnek
imponál de az ur előtt kardjával salutál.

Következménye: hogy a magyar igaz-
ságszolgáltatás leghirhedtebb egész Euro-
pában — s a fogalomzavar oly óriási lett,
hogy az oly sok ostromot kiállott megyék
régiségében nem az önkormányzat életké-
pességének jelét, hanem túléltégük bizo-
nyítékát találják. A közvélemény csak a
központ felé gravitál, onnan vár minden
reformot s a megyék elleni hadjáratot kö-
zönyösen, sőt helyeslőleg nézi.

S így míg egyfelől a megye nem
állván egy értelmes és felvilágosult közvé-
lemény talapatán, tehetlenségre van kár-
hoadtatva az önkormányzat megvédésében,
addig a benne rejlő szívósság és erő által,
mely más körülmények közt a szabadság
nyugodt birtokának biztos záloga lehetne,
kétszeres teherként nehezedik a társadalom
egészséges fejlődésére s meddőségével nö-
vekszik káros hatása.

Iszonyú anachronismus! midőn az ön-
kormányzat ahelyett, hogy előre vinne, ha-
ladásunkban, visszataszít.

Azonban végzetes pillanat volna, mi-
dőn csak a centralisatioiban keresnők az
elhatalmasodott rákfenének gyógymódját.
Meggforditva kell cselekednünk s a political
szervezet helyesebb decentralisatioja mel-
lett, megteremtünk szellemi és társadal-
mi téren is a decentralisatiót.

Midőn a Dánok a XVII. században a
királyság hatalmát növelték, hogy mene-
küljenek a nemesség nyomása alól, csak
önkény nagyobb önkénnyel cseréltek fel,
ellenben az Angolok megtörték a nemesség
hatalmát nem a király fölemelése, de az
önkormányzati intézmények megerősítése
által.

Nem akarok e helyen a megyei rend-
szer democratiái reformjairól szólni. Ez
részletes fejtegetést igényel, semmint te-
rünk engedi.

Itt csak arra akarok utalni, mily szük-
séges hogy helyi tevékenységet fejtsünk
ki anyagi és erkölcsi irányban.

Emelünk kell az önkényes társulás
erejét körök létesítése, iskolák, bankok te-
remése s minden kitelhető czél érde kében.

De főképen kell hogy a vidéki lapok
el ne tévesszék hivatásukat s az ellenőrzéss-
szigoruan érvényesítsék közügyeink kezét
lésénél. A nyilvánosság azon rugó, mely a
polgárokat a közügyek érdekében egyesü-
lésre ösztönzi.

Sajátságos, midőn a vidéki lapok tel-
torokból beszélnek ugyan California sza-
badságáról, de a helyben s közvetlenül szem-
mük előtt garázdalkodó kényur hatalmas-
kodásairól hallgatnak. Jogszolgáltatás -
törvényes igazság minden polgár legköz-
vetlenebb érdeke, s kell hogy a sajtó a
közvélemény lelkiismerete legyen, nem
pedig azon házi eb, mely ugat a sötét éj-
szakában, midőn senki sem mozog s nap-
pal csak aluszik.

Csak nyilvánosság ad életet a biza-
lomnak s bizalom az önkormányzati intéz-
ményeink nélkülözhetlen eleme.

Ha így minden irányban emeljük a fe-
lelősség, érzetét gyarapodni fog az ipar, va-
gyonosság, tudomány, az önkényes hely-
társulás s a decentralisatio mindenfelé.

Amerikában minden kis mezőváros
bir hirlappal; ezekre rúg a vidéki hirlapok
száma, de ottan annyira emelkedett is mint
den egyénben felelősségének tudata sajtó-
tetteiért, hogy a kis Pensilvania iskolái,
egy millió tanuló látogatja, mert jól tud-
ják hogy: a felelősség felismeréséhez neve-
lés szükséges.

Vidéki lap feladatát nem teljesitheti-
ha szellemi támogatásban nem részesül.
Szükséges tehát, hogy a megye minden ba-
jai s az egyén minden sérelmei avatott és
szakértő tollak által helyi lapban bíraltas-
sanak meg, hogy ezáltal minden közérdek
kifejezést találván, a vidéki lapok léte nél-
külözhetlenné válják.

Ezt meggondolhatnák Zemplénme-
gye fiai, köztük különösen a megyei rend-
szer hívei. A docentralisatio leghathatosabb
emelyűi a szellemi élet gyúpontjai gyanánt
működő vidéki hirlapok.

A vidéki lapok szemben a fővárosi la-
pokkal — rendszeritik a természet nagy
törvényét, a vonzás és ellenvonzás törvé-
nyét; e törvények uralkodnak az anyagi
és erkölcsi világban s tartják fenn a nap-
rendszerben az égi testek bámulatos össz-
hangját. Ellenvonzás nélkül megsemmisül-
ne a mindenség, s a pusztá centralisatio
a társadalmi életben halált és rabszolgasá-
got von maga után.

MEZEI ERNŐ,

X Az ember természetében rejlik: hogy anyagi mint szellemi nélkülözéseinek közepe a legesekélyebb segélynek is azon mérték arányában örvend, aminő súlylyal nehezedik reá a baj; sőt gyakran nyomasztó anyagi körülmények között a csupán ösztinte részvét és elismerés is jótékony dolog; mert derültebb nézetet teremt, s e kép mintegy újabb küzdelem és munkásságra ösztönöz, amidőn talán már a skeptizmus, s az emberiség jobb érzelmei fölött megtört hit a kétségbeesésnek kapuját nyitotta föl.

Kétszeresen jól esik nekem is, ha önzéstelen törekvéseim elismerésül — lapom iránt az érdeklődést koronként ébredni látom, jóllehet az csupán a buzdítás, rokonszenven, s baráti jó tanács alakjában jelenik is meg; mert valóban már már inogni kezdék hitemben, mely talán egyedül önte bátorságot belém a kezdeményezés lobogóját kibontani; — s a minden journalistikai hiúság nélkül megragadt ázó nyelét, — melylyel a nemzet egyik szerény napszámosa-ként, a jobb jövő felé vezető iránynak, e megye szellemi és anyagi erőinek remélt támogatása mellett czélom volt ösvényt nyitni — már már eldobandó valék, midőn a többfelől hozzám érkezett elismerő nyilatkozatok a küzdelem folytatására új erőt kölcsönöznek, a későbbi jó siker diadala reményében mintegy ösztönözve: hogy csak hozzam továbbra is az áldozatot.

Igen is! t. olvasó közönség, a „Hegyalja” minden számának megjelenése részéről megannyi áldozatnak tekinthető, melyet e megye fenkölt szellemének bizonyossága a közmívelődés útján hetenként bemutatok.

Meglehet: ha zajtalan föllépésem alkalmával, támogatásért nem a t. közönség hazafiúi érzelvéhez, de a charlataneria sok alaku fogásaihoz fordulok; ha lapom programjában a „függetlenség és részrehajlatlanság” mint elfoglalandó álláspont hangsúlyozása helyett, az egyéni apró hiúság és szeszélyek kielegitésére czélzó törekvések hurjait pengetem; ha képes lettem volna az irodalmi házalás legalacsonyabb fokáig súlyedni le: ma már talán arkádiai gyönyöröknek szentelhetném üres óráimat. De valamint eddig nem tettem

ezeket, úgy nem fogom tenni ezentúl sem. Állásom jól felfogott komolysága, nemkülönben egyéni önérzetes büszkeségem egyaránt, minden azokhoz hasonló, s kétségte-lenül az irodalom méltóságának rovására eső fogásokat — magától jövőre is határozottan elutasít.

Ne tekintse a t. olvasó e sorokat keserűség, vagy a közöny okozta elegiai hangulat panaszos kitörésének, hiszen nekem — végig tekintve kiesi, de mondhatnám: szemenszedett olvasó közönségem névsorán — inkább örvendeni van okom. De tekintse kötelességnek, melyel, mint válaszs-zal, különösen azoknak tartoztam, kik a hozzám intézett magán és közlésre szánt nyílt levelekben, a követendő irány, s működésem scenirozását szellőztették, az idvágó hiányok kitöltésére fektetve a súlyt, s egyszersmind ettől téve függővé a lap jövődjét.

En lapomban nemcsak Albert Pál úr által felhordott speciális érdekek fejlesztése és megóvásának nyitok tért, de minden olynemű működésnek, melyben az állam, egyén és társadalom javának előmozdítása egyaránt czéloztatik. Úgyde, amidőn ezt teszem, nem tehetem egyszersmind azt: hogy minden tekintetben önerőm éléskamarájához forduljak, encyklopedikus felületességgel suhanva végig oly kérdéseken, melyek csakis beható tanulmányozások alapján lehetnek üdvösen megvitathatók.

A „Hegyalja”-nak tehát mindenekfölött e megye szellemi támogatására van kiváló szüksége, a többi magától jó.

BORUTH ELEMÉR.

Közérdekű közlemények.

II

A sorhad-állománybéli legénység nőstülése.

A hadsereg vagy hadtengerészethez besorozott, s a hadköteles harmadik korosztályból még ki nem lépett ifjak kivételes engedély nélkül sziatén nem nőstülhetnek. A véderőről szóló 1868: XL: törvénycikk végrehajtása tárgyában, legközelebb a honvédelmi m. kir. miniszterium által kiadott útatisítás szerént, a nőstülhetési engedély elnyeréseért az illető kato-

nai hadkiegészítési parancsnoksághoz kell folyamodni. Az ily kérvények sziatén úgy szerelendők fel, mint a sorhad, vagy honvédség állományába be nem sorozott s a harmadik hadköteles korosztályon túl nem haladt védkötelesekre nézve, e lap 3-ik számában már mondatott, és nem a honvédelmi m. kir. ministeriumhoz, hanem közvetlenül az illető hadkiegészítési parancsnoksághoz intézendők.

Tekintve azon körülményt, hogy az összeesen 6 járásra osztott Zemplénnegye 3 hadkiegészítési parancsnoksághoz, nevezetesen, a hegyaljai járás a kassai 34. — a bodrogközi, terebesi, nagy-mihályi s homonnai az ungvári 66-ik, — a varannói pedig az eperjesi 67-ik, — számú gyalog serezed hadkiegészítési parancsnoksághoz tartozik: a sorhad-tartalékbéli legénység hadköteles harmadik korosztályból ki nem lépett része aszerént, amint hegyaljai — bodrogközi, terebesi, nagy-mihályi s homonnai — vagy varannói járási illetőségű, — a kassai 34-ik, ungvári 66-ik, s az eperjesi 67-ik, számú gyalogserezed hadkiegészítési parancsnoksághoz járuland nőstülhetési engedély iránti folyamodványával.

A véderőről szóló 1868 XL: t. c. 53-ik §-a, a tetteges szolgálat idején kívül, huzamosabb időtartamra szabadságot sorhad-tartalékbéli legénység azon részét, mely a harmadik korosztályt már meghaladta, a sorhad, vagy a honvédseregbeli szolgálat-kötelezettség fentartása mellett, nőstülés tekintetében is a köztörvények és szabályok alá helyezvén: az ily minőségű katonai egyének kivételes engedély nélkül is szabadon nőstülhetnek.

E kedvezményben részesülnek, szolgálati éveikre való tekintet nélkül, a tartalékos és honvédségi, úgyszintén a nyugdíjazott tisztek s katonai hivatalnokok, valamint a katonai rokkantak intézetébe fel nem vett rokkant-díjasok is.

BÉNYEY.

(folyt köv)

Levelezés.

S. a. Ujhely febr. 28. 1870.

Tisztelt szerkesztő ur!

Becses lapját nagy érdeklődéssel szoktam olvasni, és örömmel tapasztaltam, hogy

TÁRCZA.

SZERELEM LANTJA.

Volt egy költő, élte folyamának Régen lezúgtak szilaj hajjai, S a férfigondok koror napjai Reá anyi szenvedést hozának!

A vidám dalmok édes Istenem! Egyszerű ember lett, mint annyi más . . . Kebeléből az isteni lángot Kioltá a rideg foglalkozás. —

És élt komoran sok sok éven át, Keblét nem dulta lázas szenvedély . . . Mint sötét köd a hervadt őszi tájt, Rideggé tevé a fásult kedély. —

S im a lét e színtelen szakában Megnyílt fölötte a sugáros ég, — Es az égből fényes angyal szállott, Hozzá szállott és rámosolyodék . . .

Mit a dicsőség tőle követelt: Édes dalokra nem nyílt ajka, nem.

S mit tán Isten sem tehet — ujra Költővé tette őt a szerelem . . .

Ez égi angyal te vagy barna lyánka! A ifjált költő pedig én vagyok — Szeress engem, s meglásd szerelmünkben Születnek majd a legdicsőbb dalok!

Ha majd egykor homlokom fölé Babérokat von a hir keze, S a dicsőség szárnyain magasra Emelkedik a költő neve . . . Ha dalaim századok után is Fogja a nép ajka zengeni, És síromat koszorúzni jönnek A jövőd hálás gyermekai: Fölkelek az éj felén síromból, S a tiedre viszem a babért . . . Hisz te valál az isteni szikra, Én csupán csak tolmácsod valék!

II.

Légy büszke rá: hogy forrón szeretsz, hogy Életednek az az élete. S légy büszke rá, hogy szerelmednek Tártya: a dal édes gyermeke!

Oh a költő nem úgy szeret, mint más! Érzelve szent, és salaktalan,

Ki világot boldogítani képes, Csak ő marad oly boldogtalan!

III

Lágy párnára lehajtva fejem, Gondolkozom rólad kedvesem! Majd gondolatom szárnyaira kél, Hozzád megy, és viszi lelkemet . . . Szerelmes lelkem: hogy örködjék hűn A te édes álmaid felett!

Alszol, alszol . . . szép álmaid egét A csalódás óh ne tépje szét! . . . Avagy te is gondolkozol rólam? S hozzám repül lelked édesem! Ah mi dicső! ekép összejárnunk Lelkeinkkel . . . titokteljesen!

IV.

Nem mondom: hogy szeress engem, De ha szeretsz, szeress egyet, A sokfelé megosztott szív Boldog sohse, sohsem lehet. S a kit szeretsz, szeresd hiven, Könnyen föl ne cseréld mással . . . Ne kívánd az egész eget, Ha birsz már egy sugarával!

nem nélkülözi azon mulhatlanul kívánatos kel-
léket, mely legbiztosabb támasza jövő fenn-
állításának, t. i. a részrehajlatlanságot. Nem
csekély megütközésemre kellett azonban a leg-
utóbbi szám heti tárczájában az elnevezőt fel-
ismernem. Korántsem rovom fel e hibát szer-
kesztő urnak, és azért egyenesen cikkiró bá-
rátomnak akarok némelyeket figyelmebe aján-
lani. Cikkiró barátom nem gondolta meg, mit
jelent az, kis városban tárczát írni egy bátról,
hol annyira latra tesznek minden szót, és főleg
kedves Ujhelyünkben, hol némely körök az ab-
ban foglaltakat saját énjük magasztalására
zsákmányolják ki. Ha ezt meggondolja, bizo-
nyára egészen más betűrendjét állapította vol-
na meg a bál szépségeinek, és nem esett volna
azon meg nem bocsátható hibába, — egyrészt
mellőzve, melyszerint a méltó szépségek fölé
a kevésbé érdemletteket emelte.

Összehasonlítva e cikket előbbi cikkei-
vel, annak rögtönzött természetét azonnal fel-
ismerhetni, és az egész azt engedi következtetni:
hogy egyesektől nagyon is vezéreltet e magát a
névsor megállapításában.

Ha már hiányzik cikkiró barátomnak
Rokytaszskyval szólva „der richtige Blick“
mindenesetre a gyöngéd nem iránti tekintetből
a köztétele után kellett volna indulnia. Ugyan
kérdem cikkiró barátomat, lelkiismeretesen
cselekedett-e, midőn p. F. L. k. asszonyt em-
lítésre nem méltatta. Nem foglalhatott ő el mel-
tő helyet a betűrendben? Vagy ha a betűrend-
ben oly neveket is látok, kik a báli szépségek
mértékét egészben meg nem ütök, akkor miért
nem említette meg S. E. k. asszonyt is?

Ha a cikkiró barátom nem rögtönöz, bi-
zonyára azonosan nagy városban felhozható
kifogást sem alkalmazta volna egy szépség ru-
hajának felemlítésénél, hogy nevét meg nem
tudhatta. Ez kis városban nem áll, hol majd-
nem mindenki ismeri egymást. Többeket is
hozhatnék fel de azokat privátim közlendem
cikkiró barátommal; — míg a lap érdekében
ezeket mulhatlanul megemlítőknék tartot-
tam.

Ne gondolja cikkiró barátom, hogy irási
vizsketeg indított e sorok írására. Egyedül fi-
gyelmeztetni akartam e helyütt, miszerint más-
kor neveket vagy általában ne említsen, vagy ha
azt még is tenné, tegye azt részrehajlat-
lanul, a lap e karakterét szem előtt tartva.

T. szerkesztő urat kérem e soroknak be-
cses lapja hasábjain helyt engedni, ugyszintén
egy általam szándékolt másik levelemnek —
mely a fent említett osztozandó körökről fog
értekezni — előre is megjelenését kikérve,
maradok szerkesztő ur tisztelője és tartalomdus
lapjának hő pártolója

Glossák.

Most látom mint babáskodnak a szedők
egy báltudósításom ellen intézett czáfolat körül,

V.

Tudom: egykor felejtve engemet
Angya Iszivedben másnak adsz helyet.
S eltépve a mult idők emléket —
Ifjadsnak karján álmodozva,
Szivni fogod a boldogság mézét . . .

Tudom, sejttem: hogy még boldog léleszes.
Van jogod a földi üdvösséghez . . .
Jó lesz neked, . . . ah! oly jó lesz nékem! . . .
Álmadoznod a boldogság ágyán —
Porladoznom ott a sir öleiben!

BORUTH ELEMÉR.

Adalékok Magyarország történelméhez.

I.

Kinn keményen tombol a fergeteg, és kö-
röttem barátaim — a könyvek — tarka rendet-
lenségben hevernek. Mindenkori a hazai törté-
net képezte szabadságnak komoly tanulmány
tárgyát és valóban sehol sem foglalkoznak töb-
bet nemzeti történelmmel, mint Északameriká-
ban, Angliában és nálunk. Az angol utazásain
mindig magával hordja könyvekkel megrakott

hogy napvilágra hozhassák az időtlen szül tte;
sietek kereszével kísérni születését. Minde-
nekelőt azonban fogadják a czáfolatban felemlí-
tett hölgyek őszinte kijelentésemre, hogy én, — ha
talán szándékos mellőzést tételneznék fel, mint
azt „cikkiró barátom“ teszi, és így a felség-
sértés büntében elmarasztalnak, hogy én te-
hát kész vagyok mindenkor elismerni, mily fel-
ségesek!

De szeretném tudni, mit akar „cikkiró
barátom“ a rögtönzés vádjával. Talán min-
den bál után valahány bölcsész aethetikai phan-
tasmagoriát olvassam át, Platonól kezdve
egész Hegelig. Meglehet szükséges volna, hogy
meglegyen „der richtige Blick“, de aligha nem
úgy járnak, mint Epimenides, ki hetven évig ál-
modott az égiekkel, és azután a földön senkit
meg nem ismert. Euresa ellenmondás! hiszében
a rögtönzésben van „richtiger Blick“ és az
első meglepetés legbiztosabb mérve az itélet-
nek. Sőt mi több részrehajlatlansághoz rö-
gtönzés szükséges, ha csak él a kobeiben a szép
iránt lelkesedés

Utoljára is, mióta követelmek a bál-
tudósítók csallhatatlanságot, mint a római pápa?
Vagy állítottam-e én valakiről, hogy egyedül üd-
vözítő szépség! Oh kérem es mag jeder nach
seiner fagon selig werden.

(Sp) Mondja hát még valaki, hogy nem
haladunk előre óriási léptekkel. Alig hangzottak
el Pesten a híres Vogt szavai, s ime, mi felül-
mulva a nagy mestert, már nemcsak a maj-
mokra tekintünk testvéri rokonszenvvel. Csak
így lehetséges ama különös szokás, hogy nálunk
olykor ebek is járnak be Thalia templomába
s itt megugatják az isteni Shakespeare vagy
Schiller genialis elmeszüleményeit. Nehéz is na-
gyon ily vendégekben fölébresztetni a szépek
harmoniaját, s nagyon kellemetlenül érinti fü-
lünket disharmoniajuk kitörése, aliás: a kutya-
vonítás. Még hagyjék, ha Macbethben történik:
akkor legalább a stygvai ebek vad chorusának
hü mását halljuk Hekates megjelenésénél. De
Hamlet, Hamlet! . . .

Bizony jobb lesz, ha csekélyebb vélemé-
nyel vagyunk ebeink szellemi fénsőségéről, és
ha, mielőtt színházba mennénk, az eburakat
szépen otthon hagyjuk a ketreben. Vederemo!

(Sp) Aztán hát sok költőiség is lakozik
mi bennünk. Hombértől kezdve Vörösmartyig
melyik költői kebel nem gyönyörködött volna
az éjjeli félhomályban és az ábrándos holdvi-
lágban? Tudják ezt Thaliánk papjai és kik
meg nem emlékezve Goethe utolsó sohajáról:
„mehr Licht, mehr Licht“, gyakran csak hat
mécesillagoeskát tüznek ki a láthatárra édes
vigaszul az éji homályban. A ködfény szürkü-
letét aztán mi fujjuk hozzá a dohány nemes
leveléből. Sublime tabacco! Alig hiszen, hogy a

műsük hozzá szoktak már ily ambróziái illat-
hoz s nagyon is tartottam attól, hogy Hamlet
pathetikus előadása közben prüsszent egyet. Du
sublime jusqu' au ridicule il n'y qu'un pas.
Egy kis próza bizony nem ártana: vagy talán
Arkadiában születünk?

(Sp) A mythologia holmi satyrokrol is
mesél. Nagy köpek voltak azok Hesiod szerint,
kosulakkal, a bornak kedvelői és a szemérmes
Nymphák toladó üldözői. Ezt csak azért mon-
dom el, mert Thalia szentélyében gyakran ál-
modozni szoktam s egy ily álomban láttam
ott e Satyrokra emlékeztető jeleneteket Bar-
csak inkább nem kellene álmodnom ilyesmit!

A honvédelmi ministerium a pesti sza-
bó czéhmesterhez intézett kiadványában, a
munkahiány, s különösen a „Harapak és
Mandl“-féle czég szerződésellenes eljárása
ellen emelt panaszok orvolása czéljából,
hajlandó a czéh rendelkezésére bocsátani,
a honvéd ruhaneműek elkészítését, ha leg-
alább 400-500 darab teljes öltönynek na-
ponkénti elkészítésére, az érintett czéggel
kötött szerződés ártételei szerint vállal-
koznak.

a) 1 lovassági köpeny készítése

ára . . . . . — 1 ft. 50¹⁰⁰ kr.

b) 1 „ zubbony „

„ . . . . . — 23¹⁰⁰ kr.

c) 1 „ nadrág „

„ . . . . . — 41¹⁰⁰ kr.

d) 1 „ fejskesztyü „

„ (párja) — 11¹⁰⁰ kr.

e) 1 táborig süveg „

„ . . . . . — 21¹⁰⁰ kr.

f) 1 gyalogsági köpeny „

„ . . . . . 1 ft. 39¹⁰⁰ kr.

g) 1 „ zubbony „

„ . . . . . — 57¹⁰⁰ kr.

h) 1 „ nadrág „

„ . . . . . — 49¹⁰⁰ kr.

i) 1 „ fejskesztyü „

„ . . . . . — 19¹⁰⁰ kr.

Fentebbi közlemény a vidéki iparo-
sokat is fogja érdekelni, mert a pesti czéh,
ha az ártételeket elfogadhatóknak talá-

Szalay és Jókay műveiből nemzete történetét
képeletében felújítani és azon hőseket szem-
lélni, kik a nemzetért nagyokat műveltek.
Mindenekelőtt Szalay az, ki lekötöi figyelmün-
ket és általában mindazokat, kik lelki szome-
ikkel nemzetük nagyságát csak a jövőben lát-
ják. Ezen fájdalom oly korán elhunyt tudó-
sunknak szenteljük e sorokat, és ha merész-
nek látszik, épen a nemzet kedvenc történet-
írójainak állításait taoglalni, és néha meg is tá-
madni, ugy másrészt ez hazafiai kötelesség. A
régiekről mondják, hogy a szentírás fejezeit
sőt szavait is megszámlálták, és az előforduló
hibákat pontosan kijavították.

Nos, cselekedjék ugyanazt remekműve-
inkkel és kezdjük Szalay történetének első kö-
tetével.

Mindjárt bevezetésében olvassuk, hogy
Arnulf byzanti császár a magyarokat
Svzatopluk morvai fejedelem ellen segítségül
hivja.

Semmi kétség, hogy ez csak egyszerű
felcserelés. Arnulf a németek választott ki-
rálya volt, s mint ilyen küzdött együttesen a
magyarokkal. A byzanti birodalmat császárok,
kormányozták, kik Konstantinápolyban szeker-
tek. Árpád idejében ott mint császárt Leót ta-
láljuk. Minthogy e tévedés egyik kiadásból a
másikba és a német fordításba is bucszott, he-
lyen volna nagyobb figyelmet fordítani a jövő
kiadásokra.

Fuldai Gyula.

zr. hitközségben
inek folytán a
tközséget alakí-
l sujtotta őket.
dott bál alkal-
Kiadohivata-
beli takaré-
zatlanságból el-
a s. pataki ref.
jét Beszter-
s. pataki kaszi-
t maga után,
őség tudatja
vára adott bál
számadás elké-
ipar banknál

rasut vonalrész
ével, ide értve
és az ujhelyi
l mérnök veze-
y 3-mad oszt,

Február 12.
épszinmű 4 fel-
zinre dolgozta
hangzatos föl-
elző, főlesigáz-
nk és várako-
em felelt meg.
ez, mely a Ta-
helyütt föltá-
vatását, t. i. a
azonban mint
türelmét. Rész-
inhelye csak
gyilkolások,
ség, vesztege-
k ezeket érti
alatt; de mi e
grovatott iro-
en — elítéljük.
és a lélektani
túlérzékeny-
melyek szin-
meglágyítására
knél — végig
vettük észre:
mosolyt volt
. A színészek
orbély szemé-
zését érdemel-
ető. Horváth,
találkoztunk,
ben is, misze-
szkákön kere-
znó vállalhatik.
llépteül. Ham-
. — Tárgyhal-
ban szólunk

türelm!
eket nem közöl-
ás „gyöngéd ke-
és Ön vagy ke-
asználni fogunk.
ebitum . . mind-
ragy . . de meg-
forduló postával

minden három
ja : 10 kr., mely
fizetendő.

évi február

Gábor,
h. elnök.

lemér,
győ.

PÓTLÁS

B

110

HEGYALJA.

Zemplénmegyei ismeretterjesztő hetilap,

tekintettel Tokaj-Hegyalja érdekeire.

Megjelen: hetenkint egyszer, Kedden reggel. egy egész iven.	Szerkesztői és kiadói iroda, Ó-hidutca 680-ik szám, hová a kéziratok, pénzküldemények, és hirdetések utasítandók.	Felölös szerkesztő, és kiadótulajdosos: Borúth Elemér.	Bérmentetlen levelek csak ismert kezektől fogadtatnak el.	Előfizetési ár: Egészévre . . . 6 frt. Félévre . . . 3 frt. Negyedévre . . . 1 frt. 50 kr
--	---	--	--	---

A lapra előfizetheti LÖWY ADOLF könyvkereskedésében.

A „Hegyalja“ és a megye- kérdés.

Albert Pál úr a „Hegyalja“ 8-ik szá-
mában kifejtette azon okokat, melyek a vi-
déki lapok szükségessége mellett szólnak.

Czikkiró mellőzött azonban oly szem-
pontot, melyet lehetetlen előtérbe nem tolni,
mert ez jelenleg hazánkban a kérdések
kérdése.

Lassanként a meg nem vitatható igaz-
ságok sorába vergődött, hogy a társada-
lom egészséges fejlődése az anyagi ugy,
mint a szellemi haladás terén csak az erők
decentralisatioja mellett érhető el.

Átalános meggyőződésé lett, hogy a
parlamentaris kormányrendszer, mely a
többség uralmát biztosítja, még nem vezet
a szabadsághoz. A szabadságot csak az
önkormányzat s a személyes jogok maga-
sabb mértéke biztosítja; szóval organicus
intézmények, melyek saját műszerveik ál-
tal, saját független cselekvésüket s fenn-
állásukat eszközlik, melyek által minden
polgár személyesen vehet részt a közügyek
intézésében s gyakorolhat megfelelő befo-
lyást a közjó előmozdítására.

A parlamentaris kormányrendszer
csak zárkóvót képezi a szabadság nagy
épületének. A szabadság oly országban
soha fel nem virágozhatott hol, helyi intéz-
mények nem szereztek a polgárok nagy
tömegének részvétet, közigazgatás s igaz-
ságszolgáltatásban egyaránt. Franciaor-
szág gyakori forradalmi daczára, sohasem
juthatott szabadsághoz, mert a köztársas-
ság épen egy centralisált, mint az absolut
monarchia s minden falu, melynek ut, hid-
vagy bankra volt szüksége, mindig kényte-
len volt a központhoz folyamodni; mi meg-
számlálhatlan hivatalnok fizetését tette és
teszi szükségessé, kik a visszaélésekből nye-
reséget húznak, s így a nép sohasem sza-
badulhat a nyomás alól.

Webster az amerikai nagy államböl-
csész találóan mondja, hogy semmi sem
oly veszélyes, mint a kormányzat egysze-
rűsítése. A legegyszerűbb kormányzás az
önkényuralom. A szabadság megőrzése
csak az államhatalom mennél nagyobb s
több irányú megosztása s minél számo-
sabb korlátozása által eszközölhető.

Magyarország állami létének minden
korszakában birt, a vármegyei szervezet-
ben megfelelő önkormányzati intézmé-
nyekkel s ezek századokon által a legna-
gyobb viharok között épen úgy megmen-
tették az alkotmányt, mint Angol-Ameriká-
ban a szász községi rendszer s Helvetiában
a kantonok szövetsége.

Mi tette még is, hogy nálunk jelenleg

átalános a vármegyék iránti ellenszenv, s
a szabadelvűek is az oly vészes centralis-
ticus nézetek felé hajlanak?

A sajnos körülmény oka csak abban
fekhetik, hogy a megyék nem felelnek meg
a kor demokratikus követelményeinek, s
így azon cél helyett, hogy a kormányzás
minden ágaiban a polgárok részvétét bizo-
sítsák, csak egyes osztályok uralmának
lettek védbástyáivá.

S míg a társadalom minden izét átha-
totta a democraticus áramlat, a megyék
keblébe vonult vissza az oligarchia, a esa-
ládi s rokonsági cliquek uralomra vágyó
törekvései a régi nemesség öröklött tudat-
lansága s restsége mellett.

Az önkormányzati intézmények esa-
ládi patrimoniummá váltak, s a törvény
szentsége csak liberális hajdu, ki a tömegnek
imponál de az ur előtt kardjával salutál.

Következmenye: hogy a magyar igaz-
ságszolgáltatás leghirhedtebb egész Euro-
pában — s a fogalomzavar oly óriási lett,
hogy az oly sok ostromot kiállott megyék
régiségében nem az önkormányzat életké-
pességének jelét, hanem túléltésük bizo-
nyítékát találják. A közvélemény csak a
központ felé gravitál, onnan vár minden
reformot s a megyék elleni hadjáratot kö-
zönyösen, sőt helyeslőleg nézi.

S így mig egyfelül a megye nem
állván egy értelmes és felvilágosult közvé-
lemény talapatán, tehetetlenségre van kár-
hozattatva az önkormányzat megvédésében,
addig a benne rejlő szívósság és erő által,
mely más körülmények közt a szabadság
nyugodt birtokának biztos záloga lehetne,
kétszeres teherként nehezedik a társadalom
egészséges fejlődésére s meddőségével nö-
vekszik káros hatása.

Iszonyú anachronismus! midőn az ön-
kormányzat ahelyett, hogy előre vinne, ha-
ladásunkban, visszataszít.

Azonban végzetes pillanat volna, mi-
dőn csak a centralisatióban keresnők az
elhatalmasodott rákfenének gyódmódját.
Meggforditva kell cselekednünk s a political
szervezet helyesebb decentralisatiója mel-
lett, megteremtünk szellemi és társadal-
mi téren is a decentralisatiót.

Midőn a Dánok a XVII. században a
királyság hatalmát növelték, hogy mene-
küljenek a nemesség nyomása alól, csak
önkényen nagyobb önkénnyel cseréltek fel,
ellenben az Angolok megtörték a nemesség
hatalmát nem a király fölemelése, de az
önkormányzati intézmények megerősítése
által.

Nem akarok e helyen a megyei rend-
szer democratiái reformjairól szólni. Ez
részletes fejtegetést igényel, semmint ter-
ünk engedi.

Itt csak arra akarok utalni, mily szük-
séges hogy helyi tevékenységet fejtsünk
ki anyagi és erkölcsi irányban.

Emelünk kell az önkényes társulás
erejét körök létesítése, iskolák, bankok ter-
emtése s minden kitelhető cél érdekében.

De főképen kell hogy a vidéki lapok
el ne tévesszék hivatásukat s az ellenőrzés-
szigoruan érvényesítsék közügyeink kezét
lésénél. A nyilvánosság azon rugó, mely a
polgárokat a közügyek érdekében egyesü-
lésre ösztönzi.

Sajátságos, midőn a vidéki lapok tel-
torokból beszélnek ugyan California sza-
badságáról, de a helyben s közvetlenül szem-
lük előtt garázdalkodó kényur hatalmas-
kodásairól hallgatnak. Jogszolgáltatás s
törvényes igazság minden polgár legköz-
vetlenebb érdeke, s kell hogy a sajtó a
közvélemény lelkiismerete legyen, nem
pedig azon házi eb, mely ugat a sötét éj-
szakában, midőn senki sem mozog s nap-
pal csak aluszik.

Csak nyilvánosság ad életet a biza-
lomnak s bizalom az önkormányzati intéz-
ményeink nélkülözhetlen eleme.

Ha így minden irányban emeljük a fe-
lelősség, érzetét gyarapodni fog az ipar, va-
gyonosság, tudomány, az önkényes hely-
társulás s a decentralisatio mindenfelé.

Amerikában minden kis mezőváros
bir hirlappal; ezekre rúg a vidéki hirlapok
száma, de ottan annyira emelkedett is mint
den egyénben felelősségének tudata saját-
tetteiért, hogy a kis Pensilvania iskolái,
egy millió tanuló látogatja, mert jól tud-
ják hogy: a felelősség felismeréséhez neve-
lés szükséges.

Vidéki lap feladatát nem teljesitheti-
ha szellemi támogatásban nem részesül.
Szükséges tehát, hogy a megye minden ba-
jai s az egyén minden sérelmei avatott és
szakértő tollak által helyi lapban bíraltas-
sanak meg, hogy ezáltal minden közérdek
kifejezést találván, a vidéki lapok léte nél-
külözhetlenné válják.

Ezt meggondolhatnák Zemplénme-
gye fiai, köztük különösen a megyei rend-
szer hivi. A decentralisatio leghathatósabb
emelyüi a szellemi élet gyújtó pontjai gyanánt
működő vidéki hirlapok.

A vidéki lapok szemben a fővárosi la-
pokkal — rendszeritik a természet nagy
törvényét, a vonzás és ellenvonzás törvé-
nyét; e törvények uralkodnak az anyagi
és erkölcsi világban s tartják fenn a nap-
rendszerben az égi testek bámulatos össz-
hangját. Ellenvonzás nélkül megsemmisül-
ne a mindenség, s a pusztá centralisatio
a társadalmi életben halált és rabszolgasá-
got von maga után.

MEZEI ERNŐ,

landja, aligha nem szövetkezik a kiállítandó mennyiség nagysága miatt, a vidéki iparosokkal is.

(=)

Törvényszéki terem.

Febr. 15.

^{649.}/_{70.} Petrikovszky Pál és neje felperesnek — Tussai András elleni becsületsértési bírság iránti pere. — (Előadó B. Barkóczy)

⁶⁷¹⁴/_{69.} Géresy Erzsébet férj. Kiss Jánosné nek — Lovas Zsuzsanna elleni örökösödési pere. — (Előadó Képes.)

³⁶⁰⁹/_{69.} Szaploneay Károlyné szül. Migléczy Julianna felperesnek — férje Szaploneay Károly elleni házassági váló pere. — (Előadó Képes.)

⁶⁸⁴⁸/_{69.} Dick Boldizsár felperesnek — Frölich Ignácz alp. elleni 525 f. s. járul. iránti pere. — (Előadó Ladomérszky.)

⁶³⁴⁵/_{69.} Kiss Károlynak mint özv. Gyulay Sámuelné végrendeleti végrehajtója felperesnek, Nyomárkay Károly alp. elleni 331 fr. 34 kr. és járul. iránti pere. (Előadó Viczmándy.)

Hirharang.

* **A s. a. ujhelyi népszámláló bizottság** eddigi munkálatából 9935 lélekszám tűnik ki a távollévők kivételével, kik később fognak beszámíttatni. E számból a férfiakra 4833 — , a nőkre 5102 esik. Vallásfelekezeti szerént a következő számok jönnek ki. Romai cath. van 3531, — görög cath. 1760, — görög nemegyesült 1, — ágostai 153, — helvétvallású 1248, — mózesvallású 3242.

* **A tegnapi műkedvelői előadás**, mint birlik, egyszersmind kezdete volt, az itt alakulóban levő rendezés „műkedvelői társulat”, jótékony célú működésének, melyet időnként több is követend. Ugy látszik, hogy az 1870-ik év igen fontos időszak leendő S. a. Ujhelyi köznevelődési történetében. Tornász-, dalárda-, művelődési és műkedvelői társulat 2 rövid hó alatt! Több, mint menyit a legmerészebb képzelődés várható. Tehát csak előre!

* **A s. a. ujhelyi „művelődési klub”** folyó év febr. 27-én tartá alakító gyűlését, mely alkalommal az alapszabályok vitattak meg és fogadtattak el. A klub tisztségviselője következőleg alakult meg. Elnök: Borúth Elemér, alelnök Kmethy, 1-ső jegyző Hornyay Kálmán, 2-ső jegyző Mezey Ernő, pénztárnok Spitzkó Lajos, ellenőr Grósz Armin. Az első fölvizsgálást, Friedlieber Ignácz rendezte tag tartandja. Értekezésnek tárgya: „Nemzetiség és a kosmopolitismus.”

* **Klischnigg Eldora k. a. Klischnigg Ede** kitűnő pantomimicus bájos leánya, mint értésünkre jutott, ma „Bibor és gyász” című jeles drámában; szombaton pedig „Deborá”-ban lép föl. Elsőben Ildikó szerepét magyar, utóbbiban a czimszerepet, a hatás végett németül adja. A szombati előadás egyuttal a k. a.

jutalomjátéka is leendő. Reméljük, hogy az ujhelyi közönség méltányolva Klischnigg Eldora k. a. azon ritka és dicséretes törekvését, melyszerént külföldi s idegen ajku léte, magyar színésznővé igyekszik magát kiképezni, jutalomeladására szép számmal fog megjelenni. Csütörtökön Klischnigg Ede a „Lapeyrouse”-ban lépnd föl.

X(B) Tegnapelőtt tartatott meg a Zemplén-megyei ifjak zártkörű táncvígalmá, a megyeház nagy termében. Sajnáljuk, hogy idő- és térhiány miatt ezuttal nem szólhatunk tüzesebben felőle, s csupán röviden anyit említettünk meg: miszerint egyike volt az a legelegansabb vígalmaknak, melyeket e nemből vidéken látni lehet.

Jövő számunkban lehetőleg kimerítő cikket szentelünk a karnevál e valóban sátoros ünnepének, mely mintegy tündéralom mesés káprázata, még igen sokáig fog szívét és főt egyaránt foglalatoskodtatni.

Az elshant aetherikus alakok közt látjuk még folyvást a valóban méltóságos bálányát, kezében a bőség azon szarujával, melyből mindenlépten csak a nyájasság és vonzó leereszkedés virágai hullottak. Nap volt ő, mely egyformán fényt és meleget árasztott maga körül. E nap melegtől nyerte életét ama fesztelen kedély, mely romboló viharra egy pillanatra sem fajult, s e vígalomnak állandó éltető, üde levegőjét képezé.

Ragyogó szép éjszaka volt ez! A már kedvesen ismert csillagok mintegy újra megtisztult ünnepi fényben tündökölték. Mindnyáját megbámultuk, mindnyája hódolatra ragadt, de egy titokszerű delejes hatásnál fogva, hogy új hasonlattal éljünk: e hullámon tánczó villik seregében leginkább lebilincselte egy „tünemény” melyben azonnal felismertük a „habkirályt” s ebben az ifju bájos Ecsedy Mariskát.

Rendezés, zene, konyha, kredenz egyaránt kielégítőnek mondható. A terem díszítése elegans egyszerűségével mindenkit meglepett.

Nyilvános köszönet.

Alulírott, magam és beteg nóm nevében, erkölcsi kötelességemnek ismerem, nyilvános köszönetet szavazni: sárospataki id. Katona Zsigmond és s. a. ujhelyi ifj. Katona Zsigmond uraknak, ugy Stépan Mihályné önnagyságának és kedves leányainak, kik múlt évi december 19-edike óta ágyban fekvő nóm irányában, naponkint növekvő érdeklődésükkel, szives figyelemükkel, élelmezési gondoskodásukkal és többibeli pénzküldeményeikkel, maguk iránt a hála és köszönet legőszintébb és legmaradandóbb nemére köteleztek bennünket. Amaz égi kéz, mely a gazdag és szegény közti tért és mélységet nem csak kimérte, de azt a szeretettel át is hidalta; és amely kéz számbaveszi a szenvedők arczáról, a részvét és nemes felebaráti

szerepet által fölszárított könyüket: jegyezze föl e nemes lelkek nevét azon kevesek közt, kikről meg van írva, hogy: „Boldogok kik irgalmasságot cselekesznek.”

S. a. Ujhely, febr. 25. 1870.

ÁRVAY JÓZSEF.

A sárospataki hittanhallgató ifjuság folyó év január 15-én az „ifjusági betegsegélyző egyesület” javára jótékony célú zártkörű táncvígalmat rendezvén, szép eredményt mutathat fel.

Az egyesület alapítókéjének gyarapítására adakoztak. br. Vay Béláné 20 fr. Vay Miklos 10 fr. Szunyoghy Gábor 1 fr. Breczenheimné született Sbhwarzenberg Karolina 15 fr. Kun Bertalan 5 fr. Horváth Lajos 2 fr. Misley Károly 2 fr. Várady Gábor 5 fr. Mocsáry Lajos 5 fr. Hadházy László 1 fr. Lengyel Endre és Lengyel Teréz felül f. 17 fr. Rick Jakab fel. f. 2 fr. Mitrovics Gyula fel. f. 1 fr. Oláh Ödön fel. f. 1 fr. Nagy Gusztáv 1 fr. Szinyey Gerson 2 fr. Nagy Ignác 2 fr. Soltész Ferenc 1 fr. Zsindely István egy 2 frtos tallér. Szivos Mihály 2 fr. Horváth Ferenc 1 fr. N. N. ujhelytőről 2 fr. Schwarcz Mózes 4 fr. 86 kr.

Fogadják a t. adakozók kegyes adományáikért az egyesület nevében köszönetemet

Sárospatak 1870 feb. 6.

Buza János

pénztárnok.

SZÍNHÁZ

Febr. 22. „Ármány és szerelem”. Ferdinándot Egressy fényes sikerrel adta. Miller Luiza, a boldogtalan szerelem ez örökszép alakja, Jakaóné játékában megnyerően kedves kifejezést nyert. A szenvedést kellő érzéssel színezte. A többi szereplők közt Fejér és Jakab tűntek ki.

* **Február 24-én** „Brankovics György” színmű 5 felv. írta Obernyik. Egressy A. Brankovicsáról, azt hisszük eleget mondtunk, ha állítjuk, hogy sok jelenetben a fiu helyett, az apát véltük magunk előtt állani. A többi közreműködők kielégítő rendben mozogtak az üstökös körüli pályakörökben.

* **Február 26-án**: „Majom és völgy” bohózat 3 felv. Nestratyl. E darab egyedül a majom számára iratván, nem csoda, ha mint színmű, igen csekély értékkel bír. Klischnigg Ede mint majom, minden hibát ellensúlyozott. A majmot a legtermészetesebben utánozó pantomimikája azon meggyőződéssé adott kifejezést, hogy ha az ember nem egyenesen a majom-fajból vált is ki, de majomnak nagyon beválik. Leánya, Eldora k. a. szép és kedves színpadi alak. A németajknak oly igen nehéz magyarszavakat elég helyesen és szabályosan ejté ki, mi már magában is érdem; noha nem igen hálás munkakör.

* **Febr. 27-én** „A néma és majma”, látványos színmű 3 szak., fordította Mártonffi. Klischnigg Ede a majom előállításában, s annak minden más állatól elütő sajátosságainak hü másolásában kulminált. Ha látjuk, teljesen feledjük, hogy ember mozog előttünk. Klischnigg Eldora kisasszony a néma fiut kellő könnyűséggel és művészi tapintattal alakítá. Közönség, valószínűleg az ifjusági bál miatt, igen kevés volt.

Hirdetések díjja:

Négy hasábos petit sor egyszeri beiktatásánál 7 kr. kétszerinél 6 kr. többszörinél 5 kr. Bélyegdíj: külön 30 kr.

HIRDETÉSEK.

A nyílt térben minden három hasábos garmond sor díjja: 10 kr., mely mindig előlegesen fizetendő.

ÁRVERÉSEI HIRDETMÉNY

Zemplén-megye t. széke mint csőd bírságának ⁶³⁵¹/₁₈₆₉ sz. a. kelt végzése folytán,

ezennel közhirrétetik: miszerént s. a. ujhelyi lakos Bodeczky János csődtömegéhez tartozó s. a. ujhelyi 622. sz. alatti telekjegyzőkönyvben 1481 h. rajzi, 163, össze írási számu, 3000 ftra becsült ház,

nyilvános árverésen leendő eladására, 1870 évi marcius hó 3-ik napja, szükség esetén április hó 4-ik napjának mindenkor reggeli 9 órája, oly hozzáadással tüzetik ki hogy akkor a venni szándékozók S. a. Ujhelyben a város házánál 10 % bánat pénzrel jelenjenek meg.

Az árverési föltételek, a végrehajtás foganatosításával meg bizott Bernáth Elemér törvényszéki jegyző hivatalos szobájában megtekinthetők.

Kelt S. a. Ujhelyben, Zemplénmegye

p. törvényszékének 1870-ik évi február 11-én tartott t. üléséből.

Spilenberg Gábor,
törvényszéki h. elnök.

Bernáth Elemér,
tanács jegyző.